

UNIVERZITET U TUZLI
PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
ODSJEK: GEOGRAFIJA
II CIKLUS STUDIJA

STUDIJSKI PROGRAM: TURIZMOLOGIJA

U primjeni od akademske 2024/2025. godine

I Opći dio

1. Opis programa

Studijski program II ciklusa studija "Turizmologija" na Odsjeku za geografiju Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Tuzli po svojoj strukturi odgovara programima preporučenim Bolonjskom deklaracijom (po ETCS sistemu bodovanja) i sličan je studijskim programima drugih univerziteta koji su prihvatili ovaj proces. Djelimično se po svom sadržaju razlikuje, zbog uvažavanja specifičnih aktuelnih potreba turističke privrede i turizma u Bosni i Hercegovini. Studijski program je kompatibilan sa europskim visokoškolskim programima koji omogućava dalje školovanje u inostranstvu.

Studijski program omogućava sticanje specifičnih kompetencija predviđenih za datu oblast, kojima pripada navedeni program. Navedenim studijskim programom studenti stiču naučna i stručna znanja, vještine i kompetencije definirane i planirane kroz obrazovne ciljeve. Znanja, vještine i kompetencije definirane su u skladu sa nazivom izlazne diplome II ciklusa studija.

Studijski program omogućava studentima ovladavanje stručnim i naučnim kompetencijama i praktičnim znanjima, vještinama i sposobnostima koje, po međunarodnim standardima, važe za znanja iz područja turizma. Studijski program "Turizmologija" koncipiran je tako da ponuđeni nastavni predmeti i sadržaji odgovaraju savremenim turističkim kretanjima i interdisciplinarnog je karaktera. Studijski program II ciklusa studija "Turizmologija" akcenat stavlja na sticanju znanja, vještina i kompetencija koje su neophodne budućim turizmolozima za poznavanje, promoviranje i unapređenje turizma i turističke djelatnosti, kao važnog segmenta društveno-ekonomskog razvoja.

2. Trajanje studija i ukupan broj ECTS bodova

Studij II ciklusa studijskog programa "Turizmologija" na Odsjeku za geografiju Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Tuzli vrednuje se sa najmanje 60 ECTS bodova, a traje jednu godinu, odnosno, dva semestra. Maksimalni angažman studenta u direktnoj nastavi utvrđen je nastavnim planom i iznosi 16 sati sedmično, u zmskom semestru.

3. Akademski naziv i zvanje koje se stiče završetkom studija II ciklusa

Student, završetkom II ciklusa studija studijskog programa "Turizmologija" na Odsjeku za geografiju Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Tuzli, stiče zvanje akademskog naziva "Magistar turizmologije", ukupno vrednovan sa 300 ECTS bodova i to 240 ECTS bodova postignutih završetkom I ciklusa studija i 60 ECTS bodova završetkom navedenog II ciklusa studija, odnosno uspješnom odbranom magistarskog (završnog) rada.

4. Uslovi za upis na studijski program

Pravo upisa na studijski program "Turizmologija" II ciklusa studija, na Odsjeku za geografiju PMF-a Univerziteta u Tuzli, stručni akademski profil "Magistar turizmologije" imaju sva lica koja su završila četverogodišnji (240 ECTS) dodiplomski studij turizmologije.

Drugi ciklus studija "Turizmologija" mogu upisati i studenti koji su završili i drugi četverogodišnji studijski program ili profil (240 ECTS) srodan turizmologiji. Navedeno se odnosi na studente koji su završili sljedeće studijske programe i profile: geografija, historija, žurnalistika, ekonomija, prostorno planiranje i demografija.

Studenti koji su završili drugi studijski program (studij geografije, ili neki srodni studij) mogu upisati studij turizmologije II ciklusa studija ako imaju položeno najmanje 80% predmeta koji programskim sadržajem odgovaraju predmetima studijskog programa "Turizmologija", uz obavezno položen jedan strani jezik, a što je bliže utvrđeno Pravilima studiranja za drugi ciklus studija. Ostali, opći uslovi, kao i postupak upisa provodit će se po procedurama koje, u skladu sa Zakonom i Statutom donosi Senat, prije utvrđivanja konkursa za upis studenata na II ciklus studija.

5. Ciljevi studijskog programa

Ciljevi studijskog programa su:

- a. Izvođenje i unapređenje nastave na II ciklusu studija po Bolonjskom procesu (ECTS);
- b. Školovanje kadrova koji će dobiti znanje, vještine i sposobnosti koje, po međunarodnim standardima, važe za temeljna znanja iz područja turizma;
- c. Školovanje kadrova koji će produbiti i proširiti stečena osnovna znanja, vještine i sposobnosti koje se po međunarodnim standardima pripisuju području turizmologije;
- d. Školovanje kadrova koji će biti osposobljeni za prepoznavanje, razumijevanje i analizu savremenih pojava, procesa i odnosa u geografskom okruženju, kako na lokalnoj tako i na globalnoj razini;
- e. Školovanje kadrova koji će biti sposobni kritički da vrednuju prirodne, društvene, ekonomske i ekološke odnose u životnom okruženju, s posebnim akcentom uspostavljanja održivog i dugoročnog društvenog i ekonomskog razvoja;
- f. Produbljivanje znanja o teritorijalnim strukturama na globalnom, regionalnom i lokalnom nivou, a posebno na području Bosne i Hercegovine i sjeveroistočne Bosne;
- g. Školovanje kadrova koji će biti osposobljeni za samostalan ili timski rad u raznim multidisciplinarnim ili interdisciplinarnim stručnim grupama kojima je geoprostorna stvarnost od primarnog značaja;
- h. Školovanje kadrova koji će se moći uključiti na treći ciklus studija geografije (Doktorski studij), ali i drugih srodnih nauka.
- i. Školovanje kadrova koji će biti osposobljeni za prepoznavanje i analizu aktuelnih procesa i odnosa u turizmu i prijenos tih spoznaja u dokumente koji su važni za razvoj društva;

- j. Školovanje kadrova koji će biti sposobni vrednovati socijalne, ekonomske i ekološke odnose u regiji s namjenom uspostavljanja trajnog ekonomskog i socijalnog razvoja;
- k. Izdavanje stručnih i naučnih časopisa i udžbenika;
- l. Međunarodna saradnja sa univerzitetima iz Europske unije, uz uporedno usklađivanje nastavnih programa i učešće u zajedničkim naučnim projektima;
- m. Unapređivanje naučne i teorijske misli, kao i aplikativna proučavanja koja treba da pospješe ekonomsko-geografski razvoj (optimalno korištenje pojedinih resursa, pitanja regionalnog planiranja i racionalni prostorni razmještaj privrednih djelatnosti, zaštita geografske sredine);

6. Kompetencije i vještine koje se stiču kvalifikacijom

Student koji završi II ciklus studijskog programa „Turizmologija“ osposobljen je za rad u hotelijerskim i turističkim preduzećima, kulturnim i drugim institucijama koje bilježe turističku posjećenost te u naučnim ili društvenim institucijama čija je djelatnost turizam.

a) Opće kompetencije:

- a. Sposobnost sistemskog mišljenja koje omogućava svršenom studentu uključivanje u interdisciplinarne grupe za analizu prostornih problema iz prirodne i društvene problematike;
- b. Sposobnost analize, sinteze i predviđanja posljedica;
- c. Sposobnost kritičkog mišljenja;
- d. Sposobnost rješavanja konkretnih problema primjenom naučnih metoda i postupaka;
- e. Sposobnost planiranja i samoevaluacije sopstvenog profesionalnog razvoja i usavršavanja;
- f. Razvijene etičke misli iz područja prirodnih, društvenih i humanističkih nauka.
- g. Poznavanje i upotreba stručnog i naučno-metodološkog aparata.
- h. Samostalno prikupljanje i upotreba izvora podataka, znanja i informacija iz domena turizma.
- i. Otvorenost za alternativne mogućnosti rješenja, te usmjerenost ka realno rješivim problemima.
- j. Sposobnost samostalnog planiranja i organizovanja radnih zadataka na različitim stručnim područjima turizma.
- k. Sposobnost prijenosa znanja u svakodnevnoj praksi.
- l. Sposobnost za kooperativnost i timski rad.
- m. Sposobnost upotrebe informatičko-komunikacijskih tehnologija.
- n. Sposobnost javnog nastupa.
- o. Usmjerenost ka cjeloživotnom učenju.

b) Specifične kompetencije:

- Poznavanje i razumijevanje osnovnih teorijskih ishodišta turizma.
- Poznavanje historijskog razvoja turizma kao bitne privredne grane.
- Sposobnost povezivanja spoznaja prirodnih, društvenih i humanističkih nauka.
- Razumijevanje opće strukture turizma i turističke djelatnosti te povezanost između njenih subdisciplina.
- Spoznaja društveno-aplikativne vrijednosti turizma i turističke djelatnosti.
- Sposobnost samostalne interpretacije stručnih i naučnih radova iz područja turizma i nauka koje se bave istraživanjem ove djelatnosti.
- Ovladavanje osnovnim istraživačkim metodama i postupcima.
- Sposobnost analize geografskih faktora i njihovih međusobnih veza i odnosa.
- Osnovno znanje fizičkogeografskog istraživanja sa naglaskom na proučavanje prirodnih turističkih potencijala.
- Osnovno znanje društvenogeografskih istraživanja s posebnim naglaskom na proučavanje antropogenih turističkih potencijala.
- Poznavanje principa regionalizacije.
- Poznavanje osnova ekonomije i ekonomike turističke djelatnosti.
- Primjena metoda istraživanja ekonomske geografije i ekonomije u naučnim i stručnim istraživanjima.
- Ekonomsko-geografska analiza međuovisnih elemenata ekonomskog sistema.
- Analizu pokazatelja koji odražavaju ekonomsko-geografske odlike određenog područja;
- Sposobnost prepoznavanja, definisanja i analize prirodnih i društvenih resursa značajnih za društveno-ekonomski razvoj određenog područja.
- Sposobnost sagledavanja fenomena globalizacije kao faktora ekonomsko-geografskog razvoja.
- Razvijena tehnika izrade tematskih ekonomsko-geografskih karata.
- Razvijene komunikacijske sposobnosti.
- Sposobnost komunikacije na nematernjim (svjetskim) jezicima.
- Sposobnost upotrebe specifičnih istraživačkih tehnika i metoda iz područja statistike, kartografije i GIS-a.
- Pisanje naučnih i stručnih radova iz područja turizma.
- Rad na naučno-istraživačkim i stručnim poslovima u institucijama koje se bave ekonomsko-geografskim, prostornim i demografskim razvojem (ekonomski instituti, demografski instituti, regionalne agencije za razvoj, statistički zavodi, zavodi za urbanizam i prostorno planiranje, turističke agencije i dr.).

7. Uslovi prelaska sa drugih studijskih programa u okviru istih ili srodnih oblasti studija

- Položeni ispiti drugih studijskih programa priznaju se ako predmeti iz kojih su ispiti položeni, po svom sadržaju i obimu odgovaraju nastavnom predmetu novog studijskog programa od najmanje 80%.

- Priznavanjem ispita priznaje se i ocjena kojom je student ocijenjen, te broj bodova u skladu sa nastavnim planom studijskog programa.

8. Lista obaveznih i izbornih predmeta i broj sati potreban za njihovu realizaciju, te pripadajući broj ECTS bodova

Ukupno opterećenje studenta vrši se prema Europskom sistemu prenosa bodova – ECTS bodova, a sastoji se od predavanja, vježbi, seminara, samostalnog rada, testova i izrade završnog (magistarskog) rada. Studenti u zimskom semestru slušaju četiri obavezna predmeta. U ljetnom semestru slušaju jedan izborni predmet koji biraju iz liste od pet ponuđenih predmeta, uz obaveznu stručnu praksu i izradu završnog (magistarskog) rada. Slijedi lista obaveznih i izbornih predmeta i broj sati potreban za njihovu realizaciju te pripadajući broj ECTS bodova i broj sati predviđen drugim oblicima nastave (DON) preciziranim u syllabusima predmeta.

NASTAVNI PLAN I PROGRAM II CIKLUSA STUDIJA

PETA (V) GODINA	IX SEMESTAR					X SEMESTAR				
Predmet	P	AV	LV	DON	ECTS	P	AV	LV	DON	ECTS
Metodologija istraživanja u turizmu	3	0	0	1	5					
Geografski aspekti turističkog razvoja	4	0	1	1	10					
Turistička valorizacija geografske sredine	4	0	1	1	10					
Turistički informacijski sistemi	3	0	0	1	5					
Ukupno	14	0	2	4	30					
Stručna praksa u turizmu						0	0	0	5	3
Završni (magistarski) rad									11	20
U ljetnom semestru student, uz obaveznu stručnu praksu (3 ECTS) i završni rad (20 ECTS), bira jedan predmet (7 ECTS)										
Geografija životne sredine i turizam*						3	0	1		7
Upravljanje kulturnim događajima i manifestacijama*						3	0	1		7
Principi i metode turističke regionalizacije*						3	0	1		7
Turizam i turistička politika*						3	0	1		7
Hotelijerstvo i globalna hotelska industrija*						3	0	1		7
Ukupno						3	0	1	16	30
UKUPNO						40 SATI 60 ECTS				

*Izborni predmet P – predavanja; AV – auditorne vježbe; LV – laboratorijske vježbe; DON – drugi oblik nastave

9. Način izbora dopunskih kredita (izbornog predmeta)

Studenti u zimskom semestru slušaju četiri predmeta, ukupno 30 ECTS, Studenti samostalno biraju 7 ECTS bodova dopunskih kredita, odnosno jedan izborni predmet iz X

semestra studija, uz obaveznu Stručnu praksu u turizmu (3 ECTS) i završni (magistarski) rad (20 ECTS).

10. Uslovi upisa u sljedeći semestar i način završetka studija

Student upisuje deseti semestar bez posebnih uslova. Student završava II ciklus studija odbranom završnog (magistarskog) rada, uz prethodni uslov da je položio sve ispite, odnosno izvršio sve nastavne obaveze predviđene Nastavnim planom i programom, a vezane za pojedinačna usmjerenja studenata. Student je obavezan izvršiti i druge obaveze koje su predviđene Zakonom o Visokom obrazovanju, Zakonom o Univerzitetu, Statutom Univerziteta, kao i Pravilnicima II ciklusa studija. Teme završnih (magistarskih) radova usvaja NNV Fakulteta na prijedlog predmetnog nastavnika, potencijalnog mentora, uz prethodni dogovor s potencijalnim kandidatom-studentom koji bi tu temu radio. Naslov i sadržaj magistarskog (završnog) rada je vezan za jedan odabrani izborni predmet u X semestru studija. Student, na propisanom obrascu, podnosi zahtjev za dodjelu odobrene teme magistarskog (završnog) rada.

Student može samo jednom promijeniti temu magistarskog (završnog) rada, a najkasnije u roku od godine dana od dana odobravanja prve teme. Magistarski (završni) rad student izrađuje samostalno.

11. Način izvođenja studija

Studij II ciklusa studijskog programa „Turizmologija“ na Odsjeku geografija Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Tuzli, akademski profil „Magistar turizmologije“ organizovan je isključivo kao redovni studij. Nastava se izvodi na službenim jezicima u Bosni i Hercegovini.

12. Uslovi nastavka studija

Studenti sa završetkom II ciklusa stiču prava nastavka školovanja na III ciklusu studija (Doktorskom studiju) na Odsjeku za geografiju.

13. Druga pitanja od značaja za izvođenje studijskog programa

Završni (magistarski) rad i Stručna praksa u turizmu se ne ocjenjuju, već se definiše kao odbranio-kolokvirao s pripadajućim brojem ECTS bodova.

Praktična nastava (Stručna praksa u turizmu) se realizira kontinuirano sa izvođenjem nastave u X semestru ili nakon odslušanog semestra, po planiranom broju sati. Realizira se kroz druge oblike nastave (DON), a podrazumijeva rad u hotelijerskim preduzećima (recepcijski i drugi administrativni poslovi), saobraćajno-turističkim preduzećima, naučnim, kulturnim i drugim institucijama koje bilježe turističku posjećenost (muzeji, galerije, zaštićena i kulturno-historijska područja, vjerski objekti i sl.). Stručna praksa obuhvata vođenje dnevnika o izvršenom praktičnom radu (detaljno opisana u syllabusu predmeta).

II Detaljan opis programa

Preduslovi za slušanje nastavnog predmeta, oblici provođenja znanja, ciljevi i ishodi učenja, sadržaj nastavnog predmeta, metode učenja i načini provjere znanja detaljno su opisani u syllabusima predmeta, hronološki poredanih (IX i X semestar II ciklusa studija) za sve nastavne predmete studijskog programa, a prema obrascu i uputama dobivenim iz Ureda za nastavu i studentska pitanja.